

Vodič za **BRUCOŠE**

Univerzitet u Sarajevu - Fakultet zdravstvenih studija

www.fzs.unsa.ba
info@fzs.unsa.ba

Riječi dobrodošlice Dekana

Prof. dr. Arzija Pašalić

Dekan Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta zdravstvenih studija

Poštovani studenti,

Velika mi je čast i zadovoljstvo što imam priliku poželjeti vam dobrodošlicu na Univerzitet u Sarajevu - Fakultet zdravstvenih studija. Ovim korakom započinjete jedno od najvažnijih i najuzbudljivijih poglavlja u vašem životu. Fakultet nije samo mjesto obrazovanja, već i prostor istraživanja, otkrivanja novih ideja, razvijanja kritičkog razmišljanja i izgradnje vaše budućnosti.

Visoko obrazovanje je više od usvajanja činjenica i teorijskih znanja – ono je put ka intelektualnom, profesionalnom i ličnom razvoju. Tokom studija, pred vama će biti brojni izazovi koji će vas potaknuti da razmišljate na nove načine, da preispitujete postojeće paradigme i da se ne zadovoljavate jednostavnim odgovorima.

Život je poštovane kolege pun izazova! Za mene kao Dekana, najveća motivacija, ali i izazov bila je realizacija projekta „Rekonstrukcija, investiciono održavanje i opremanje objekta Fakulteta zdravstvenih studija UNSA“, kojim su u potpunosti riješeni prostorni kapaciteti našeg Fakulteta. Iako je na samom početku finansijska konstrukcija projekta za nas bila u potpunosti nedostižna, kada imate motiv, želju i nepresušnu volju, tada i nemoguće postaje moguće. Međutim, dozvolite mi da zanemarim materijalnu stranu i da se osvrnem na vrijednost objekta koja se ne može iskazati brojkama. I mnogo je važnija, jer bogati smo onoliko koliko dajemo drugima. Mi smo našim studentima, mladim ljudima dali najbolje što smo mogli i time im dokazali i pokazali da su upravo oni naša najveća vrijednost koja zaslužuje najbolje.

“

...ono što je bilo presudno u mojoj odluci da se kandidujem za mjesto dekana Fakulteta jeste moja želja da ličnim angažmanom dam maksimalni doprinos jačanju institucije kojoj pripadam i na taj način budem društveno korisna. U tom smislu, moja glavna pokretačka snaga su studenti, mladi ljudi koji zaslužuju bolje uslove studiranja, kvalitetno obrazovanje i prosperitetnu budućnost...

”

Naša zgrada je pravi pokazatelj naše posvećenosti ideji da stvaramo kvalitetnije obrazovanje i bolju budućnost za mlade u Bosni i Hercegovini. I na to trebaju biti ponosni svi oni koji su na bilo koji način bili uključeni i dali svoj doprinos ovom Projektu, oni su to sigurno radili predano i srcem, kao i mi.

Na Fakultetu u skladu s našom Misijom težimo izvrsnosti, ne samo u nastavi i istraživanjima, već i u stvaranju poticajnog i inkluzivnog okruženja koje vas ohrabruje da budete radoznali, hrabri i kreativni. Naš akademski tim, profesori i asistenti ovdje su da vam pruže podršku, mentorstvo i znanje koje će vam pomoći da se razvijate kao zdravstveni profesionalci, ali i izrastete u karakterne i etične osobe. Visoko obrazovanje nije samo putovanje kroz udžbenike i skripte – ono je putovanje kroz životne lekcije, kroz uspjehe i neuspjehe, kroz izazove koji će vam pomoći da postanete najbolja verzija sebe. Nemojte se bojati grešaka, jer je svaka greška prilika za učenje i napredak ukoliko je prihvatite na ispravan način.

Vi ste generacija koja će oblikovati budućnost, a mi smo ovdje da vam pružimo alate, znanje i podršku da to učinite na najbolji mogući način!

S ponosom vas dočekujemo i radujemo se svemu što ćemo zajedno postići. Iskoristite svaku priliku, budite hrabri u svojim odlukama i nikada ne prestajte učiti.

Sretno i dobrodošli na Fakultet zdravstvenih studija!

Prof. dr. Arzija Pašalić

Dekan Fakulteta zdravstvenih studija

Od studenata za buduće studente

Asocijacija studenata Fakulteta zdravstvenih studija

Dragi brucoshi,

dobro nam došli na Fakultet zdravstvenih studija - mjesto gdje Vaša priča u svijetu zdravstva počinje!

Početak univerzitetskog obrazovanja predstavlja otvaranje novog poglavlja vašeg života, punog izazova, prilika i nezaboravnih trenutaka. Studij koji ste odabrali je više od pukog školovanja - to je poziv na odgovornost, humanost i stalno usavršavanje.

Naš Fakultet pružit će vam široko znanje, praktične vještine i priliku da se razvijate kao profesionalci u oblastima koje direktno utiču na kvalitet života zajednice. Koji god studij da odaberete - vaša uloga u zdravstvenom sistemu je nezamjenjiva.

Svjesni smo da početak studija donosi mnogo pitanja i nedoumica. Upravo zbog toga naša Asocijacija je tu za vas kako bi vam olakšali prve korake, približili svakodnevicu na Fakultetu i podijelili korisne savjete.

Asocijaciju studenata Fakulteta zdravstvenih studija čine studenti svih studijskih programa. Zalažemo se za organizaciju kulturnih, edukativnih i društvenih aktivnosti, povezivanje studenata, promovisanje vrijednosti i ugleda našeg Fakulteta na lokalnom i međunarodnom nivou te stvaramo prostor za nove ideje, projekte i inovacije.

Učlanjenjem u Asocijaciju studenata ne samo da ćete se upoznati sa sjajnim kolegama, već ćete steći i neprocjenjivo iskustvo koje će vam koristiti kako na Fakultetu, tako i u budućoj karijeri.

Naša organizacija pruža prostor za rast, razvoj i saradnju, a najvažnije – postajete dio tima koji doprinosi boljitku studentskog života.

Za uspješan početak studija i lakšu prilagodbu na studentski život, pripremili smo nekoliko korisnih savjeta. Nadamo se da će vam pomoći da što brže i lakše pređete sve izazove koji su pred vama.

1. Nemojte odlagati ispitne obaveze

Planirajte obaveze na vrijeme i prijavite ispite čim to bude moguće. Organizacija je ključ uspjeha.

2. Redovno pratite obavještenja

Budite u toku sa svim informacijama – pratite obavještenja na web stranici Fakulteta, oglasnim pločama i putem elektronske pošte. Na ovaj način nećete propustiti niti jednu važnu obavijest ili rok.

3. Iskoristite sve mogućnosti

Fakultet vam nudi brojne prilike, kao što su razmjene studenata, učešće na naučnim i stručnim skupovima, učešće u promotivnim aktivnostima Fakulteta, raznim stručnim usavršavanjima i edukacijama, vannastavnim aktivnostima i drugo. Ne propustite ih - iskoristite svaki resurs koji vam je dostupan za profesionalni rast i razvoj.

4. Učlanite se u biblioteku

Knjige, časopisi, e-izvori i mnogi drugi materijali koji su vam potrebni za studije su dostupni u biblioteci.

5. Pitajte starije kolege za bilješke

Iskoristite pozitivna iskustva starijih kolega. Pitajte ih za bilješke, savjete i preporuke kako se pripremati za predavanja, praktičnu nastavu i ispite. Neka vam vodiljca budu najbolji studenti.

6. Pronađite balans između učenja i odmora

Studiranje je važno, ali vaše mentalno i fizičko zdravlje je još važnije. Planirajte vrijeme za odmor, opuštanje, fizičke aktivnosti i društvo.

7. Iskoristite sve mogućnosti za praksu

Vježbe i volonterski rad su ključni za sticanje praktičnih vještina. Pridružite se različitim projektima, volontirajte i angažujte se.

„Ne zaboravite — svako novo iskustvo, svaki izazov i svaka prepreka su koraci ka vašem ličnom i profesionalnom razvoju. Mi, studenti, smo tu da vam budemo podrška, prijatelji i oslonac. Pitajte, tražite pomoć i učite jedni od drugih. Neka vaša znanja, vještine i trud budu svjetlo koje će obasjavati put onima kojima je pomoć najpotrebnija. Želimo vam svu sreću na početku jednog posebnog putovanja!“

Leksikon pojmov

A

Akadska godina

Vremensko razdoblje u trajanju od 12 mjeseci, a obuhvata nastavne i nenastavne aktivnosti na univerzitetu.

Akademski kalendar

kalendar organizacije i realizacije studijskih programa.

Apsolventski staž

upisuje student koji je u posljednjoj studijskog godini odslušao sve predmete i koji u statusu studenta u narednoj studijskoj godini ima pravo polaganja nepoloženih ispita u svim ispitnim rokovima.

B

Brucoš

Student koji je upisao fakultet, ali nema položene ispite.

Brucoško veče

zajednička zabava novoupisanih studenata.

C

Ciklusi studija

nivoi visokoobrazovnog procesa koji obuhvataju prvi ciklus – dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i integrisani studij i treći ciklus – doktorski studij.

D

Dekan

odgovorni rukovodioc, koordinator procesa i postupaka, te zastupnik fakulteta u pravnom prometu koji ima prava, obaveze i odgovornosti utvrđene zakonom i statutom.

Diploma

javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja.

Osnovni univerzitetski pojmovi

S ciljem Vašeg uspješnijeg snalaženja u univerzitetskom okruženju, pripremili smo vam pojašnjenja osnovnih termina koji će postati dio vaše svakodnevnice.

D**Dodatak diplomi**

javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja, kao i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata.

E**Evropski sistem prenosa i akumulacije bodova**
(engl. *European Credit Transfer System – ECTS*)

sistem opterećenja gdje 1 ECTS bod odgovara ukupnom opterećenju od 25 - 30 sati rada studenta. Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine. Ukupno angažovanje studenta se sastoji od aktivne nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i drugi oblici nastave), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse i drugih vidova angažovanja.

F**Fakultet**

organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, naučno-istraživačku i umjetničko-istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj i druge djelatnosti koje proizlaze iz prirode osnovne djelatnosti fakulteta u skladu sa zakonom i statutomivoi visokoobrazovnog procesa koji obuhvataju prvi ciklus – dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i integrisani studij i treći ciklus – doktorski studij.

I**Ishodi učenja**

iskaz o tome šta student zna, razumije i može obavljati na osnovu završenog procesa učenja, što je definisano kroz znanje, vještine i kompetencije.

K**Kolokvij**

usmena ili pismena provjera znanja stečenih na praktičnom dijelu nastave.

Kompetencije

sposobnost primjene znanja, vještina i personalnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti, na radnom mjestu ili tokom učenja, kao i u privatnom i profesionalnom razvoju.

Kurikulum

definisani program studija u visokoobrazovnoj ustanovi, a uključuje ciljeve, ishode učenja, sadržaj i metode rada, oblike učenja, vrednovanje ishoda učenja i literaturu.

M**Mobilnost studenata**

odobreni studijski boravak u okviru programa studijske mobilnosti unutar iste visokoškolske ustanove ili na drugim visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu, a u skladu sa internim aktima visokoškolske ustanove.

N**Nastavna baza**

ustanova kojoj je zakonom priznat status i u kojoj se realizira praktični rad i stručna praksa.

Nastavni predmet

ustanova kojoj je zakonom priznat status i u kojoj se realizira praktični rad i stručna praksa.

O**Obavezna literatura**

literatura koja se koristi za polaganje ispita i sastavnih dijelova .

Odgovorni nastavnik

nastavnik kojeg je Vijeće organizacione jedinice utvrdilo kao nastavnika odgovornog za organizaciju i unos ocjena predmeta odgovarajućeg ciklusa studija.

O**Opterećenost studenta po semestru**

je jedan semestar studija nosi najmanje 30 ECTS bodova, odnosno najmanje 60 ECTS bodova na nivou studijske godine.

Ovjera semestra i studijske godine

je obavezna za sve studente, a provodi se na osnovu potpisa odgovornih nastavnika za sve obavezne i izborne predmete, čime se potvrđuje uredno pohađanje i izvršavanje predviđenih obaveza studenta.

P**Pravo na polaganje završnog ispita**

student koji je uredno pohađao nastavu (uz potpis predmetnog nastavnika u indeksu) i prijavio ispit u eUNSA sistemu može pristupiti polaganju.

Predispitne obaveze

obaveze koje studenti realizuju prije početka ispitnih rokova na određenom predmetu.

Predstavničko tijelo studenata

tijelo koje zastupa i artikuliše interese studenata, te daje doprinos ostvarenju naučnih, kulturnih, akademskih i drugih društveno korisnih potreba studenata u skladu sa zakonom.

Prenos ECTS kredita

student ima pravo prenijeti najviše 12 ECTS kredita u narednu godinu.

Prijava ispita

obavezna procedura koja se provodi kroz informacijski sistem i preko računara.

Prodekan

član akademskog osoblja koji uz dekana rukovodi i koordinira procesima i postupcima na fakultetu.

P**Provjera znanja**

provodi se kontinuirano tokom semestra i za svaki segment se dodjeljuju bodovi.

R**Redovni studij**

model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom.

Rokovi za polaganje završnih ispita

ispit se može polagati u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom roku. Redovni i popravni rok se organizuju po završetku nastave u tekućem semestru. U prvom ispitnom terminu septembarskog roka studenti imaju pravo polagati sve ispite za koje je stekao uslov, a u drugom ispitnom terminu samo jedan ispit.

Rukovodioc studijskog programa

Član akademskog osoblja koji pomaže dekanu i prodekanima fakulteta u procesima rada, te u okviru definisanih nadležnosti organizuje i koordinira rad studija.

S**Semestar**

polovina akademske godine.

Seminarski rad

samostalna stručna obrada odabrane teme, kojom student stiče spoznaje o problematici i fenomenima povezanim sa temom.

Silabus

plan i program rada koji sadrži popis tema koje će biti obrađene u sklopu nastavnog predmeta.

Student

lice upisano na akreditovanu visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove.

S

Studijski program

odobren i praktično provodiv skup informacija, pravila i iskustava koji vode ka konkretnoj kvalifikaciji. Studijski program je fleksibilan skup obaveznih i izbornih predmeta/modula čijim savladavanjem se obezbjeđuje dostizanje planiranih ishoda učenja. Može da uključuje uz predmete/module praktičan rad, studentske prakse i izradu završnog rada.

Š

Školarina

udio u ukupnim troškovima studiranja.

U

Ugovor o studiranju

akt kojim se definišu prava i obaveze između fakulteta i studenta.

V

Vijeće fakulteta

stručni organ fakulteta na kojem se donose odluke o svim akademskim, nastavnim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima u okviru njihove nadležnosti.

Vještina

sposobnost primjene znanja i korištenja principa "znati kako" da se izvrši određeni zadatak i da se riješi problem.

Z

Završni rad

rad koji student piše samostalno uz podršku mentora. Izradom i odbranom završnog rada u prisustvu komisije se okončava studij.

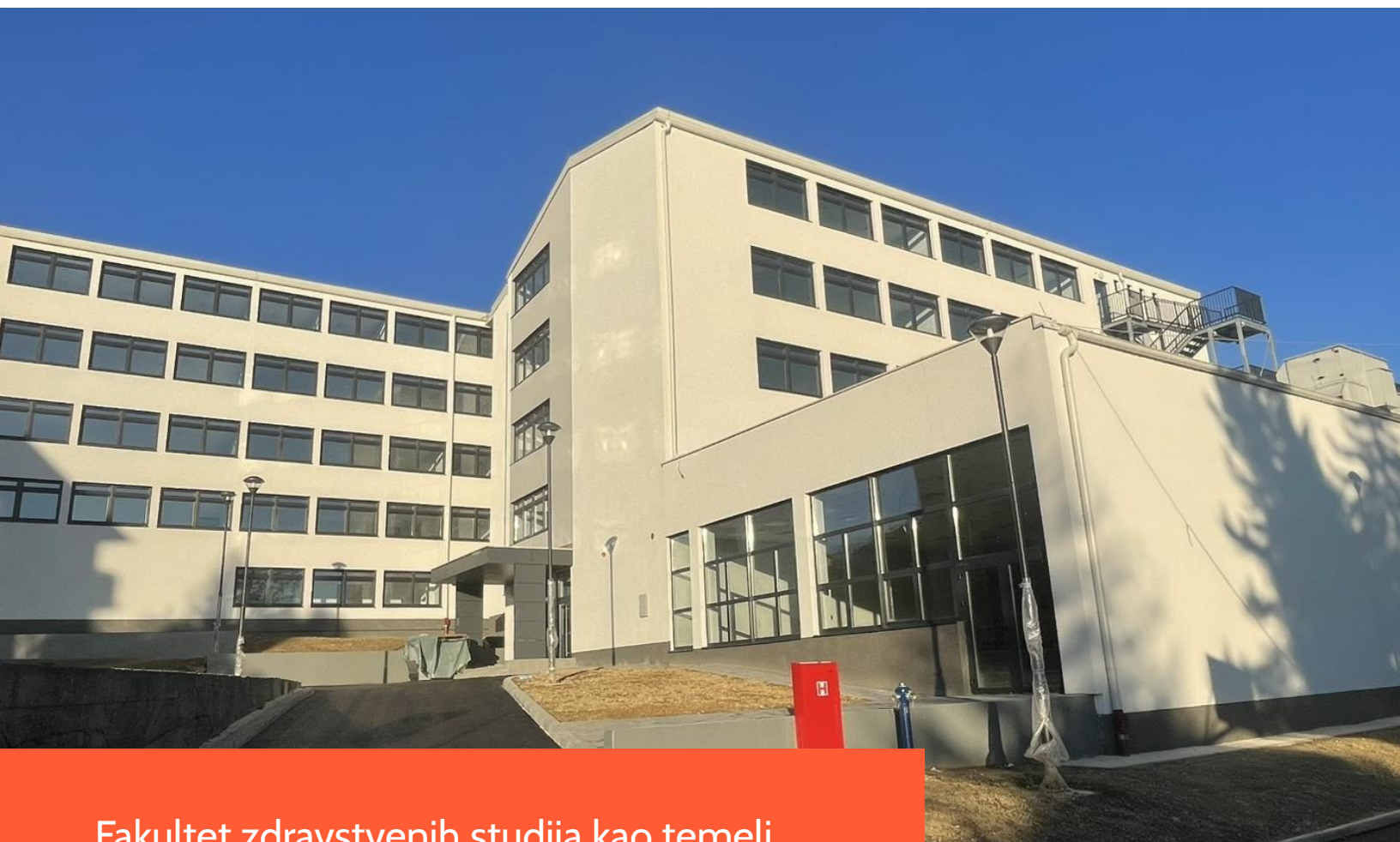
Znanje

skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja. Predstavlja rezultat usvajanja informacija, vještina i kompetencija kroz proces učenja.

Ukoliko imate dodatnih nedoumica o pojmovima, stručne službe Fakulteta Vam stoje na raspolaganju.

O nama ...

Fakultet zdravstvenih studija kao temelj
izvrsnosti u obrazovanju zdravstvenih
profesionalaca

Univerzitet u Sarajevu - Fakultet zdravstvenih studija

Univerzitet u Sarajevu – Fakultet zdravstvenih studija zauzima istaknuto mjesto među visokoobrazovnim ustanovama u Bosni i Hercegovini i regionu, oblikujući buduće generacije međunarodno kompetentnih, sposobnih, kvalitetnih i inovativnih zdravstvenih profesionalaca.

Tokom 51 godine postojanja, Fakultet se statusno i organizacijski prilagođavao dinamičnim transformacijama obrazovnog sistema i kompleksnim zahtjevima savremenog zdravstvenog sektora, prilagođavajući nastavne planove i programe aktuelnim standardima i tehnološkim dostignućima.

Studijski programi na našem Fakultetu obuhvataju različita područja zdravstvenih nauka, uključujući fizioterapiju, laboratorijske tehnologije, radiološke tehnologije, sanitarno inženjerstvo, zdravstvenu njegu, zdravstveni nutricionizam i dijetetiku, te babičarstvo/primaljstvo.

Raznovrsnost programa omogućava studentima stjecanje specijaliziranih znanja i profesionalnih kompetencija koje su od ključnog značaja za zdravstvenu djelatnost, ali i širu društvenu zajednicu.

Univerzitet u Sarajevu - Fakultet zdravstvenih studija

Trociklični nastavni proces karakteriziraju kontinuirano osavremenjavanje, interdisciplinarnost, multidisciplinarnost, tehnološke inovacije, digitalne tehnologije i inovativne metode podučavanja. Navedeno studentima omogućava da sagledaju zdravstvenu djelatnost iz različitih perspektiva, razviju profesionalan pristup i akceptiraju odgovornosti koje njihova profesija nosi prema društvu.

Mentorski pristup i međunarodne razmjene dodatno unaprjeđuju iskustva studenata, otvarajući im vrata prema globalnim profesionalnim prilikama. Fakultet svoje djelovanje usmjerava i na cjeloživotno učenje i kontinuiranu edukaciju, kao alate za unaprjeđenje znanja i profesionalnih vještina. Organizacijom stručnih edukacija i istraživačkih projekata, omogućavamo studentima da razvijaju kritičko razmišljanje i kreativnost, dok sticanjem praktičnih iskustava jačaju svoju sposobnost za primjenu teorijskog znanja u realnom okruženju.

Fakultet zdravstvenih studija nije samo obrazovna institucija, već je pokretač pozitivnih promjena u našem društvu. Naša posvećenost obrazovanju, istraživanju i unaprjeđenju zdravstvene struke predstavlja temelj na kojem se gradi zdravija budućnost za sve nas.

Naše odrednice

Misija

Misija Fakulteta zdravstvenih studija kao vodeće obrazovne i naučnoistraživačke institucije u zdravstvenim disciplinama, je da kroz najsavremenije metode nastave, učenja i istraživanja educira kvalitetne, sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u zdravstvu koji će stečena znanja implementirati u praksi.

Vizija

Vizija Fakulteta zdravstvenih studija usmjerena je ka integraciji obrazovne, naučnoistraživačke i stručne djelatnosti s naglaskom na unaprjeđenje zdravstvene struke. Primarni cilj vizije je osigurati da studenti kao budući zdravstveni radnici steknu optimalno znanje, vještine i visok nivo etičnosti, čime bi na najbolji način profesionalno i odgovorno doprinosili društvenoj zajednici.

Posvećenost

Fakultet zdravstvenih studija posvećeno pristupa svakom studentu. Služba za razvoj karijere studenta informiše i savjetuje studente kroz konsultacije, pruža pomoć pri sastavljanju biografija, priloženih pisama i prijave za posao, savjetuje i priprema za intervju prilikom zapošljavanja, organizuje radionice, treninge i seminare, kreira besplatne brošure sa korisnim informacijama za studente, i drugo.

Certifikacija

Certifikacija Fakulteta zdravstvenih studija po normi ISO 9001:2008 i ISO 9001:2015 za sisteme osiguranja i upravljanja kvalitetom od strane Bureau Veritas predstavlja vrijednost kojom se dokazuje uspjeh i trajno opredjeljenje da više od dvije decenije visokoobrazovnu djelatnost obavljamo potpuno profesionalno i dosljedno.

Prostorni kapacitet

Okončanjem kapitalnog projekta „Rekonstrukcija, investiciono održavanje i opremanje objekta Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu“ trajno su riješeni prostorni kapaciteti. Ukupna vrijednost projekta bez opremanja iznosila je 6.394.014,00 KM, a projekat je finansiran najvećim dijelom iz sredstava kreditnog zaduženja Kantona Sarajevo u iznosu od 3.989.000,00 KM i vlastitih sredstava Univerziteta u Sarajevu – Fakulteta zdravstvenih studija u iznosu od 2.000.000,00 KM, a preostali dio je finansiran od strane Razvojne misije Ujedinjenih nacija.

U opremanje zgrade iz vlastitih sredstava Fakulteta, projekata i donacija uloženo je 698.836,00 KM. Vrijednost opreme povećana je u prošloj godini za 200.000,00 KM koje su obezbijedene donacijama Turske agencije za koordinaciju i saradnju (TIKA), Bingo group d.o.o. te općine Novi Grad i Stari Grad. Izuzetan doprinos i podršku u opremanju zgrade Fakulteta dale su kompanije Diamedic d.o.o., DM drogerie markt d.o.o., Siemens Medicine d.o.o., JU „Studenstki centar“ Sarajevo, Komora diplomiranih zdravstvenih inženjera svih profila FBiH, Komora medicinskih sestrara i tehnička KS, GAMA AA d.o.o. te nevladine organizacije, ali i pojedinci.

Danas smo ponosni vlasnici najsavremenije zgrade ukupne površine od 4.108 m², koja je podijeljena na dvije međusobno povezane cjeline, zgradu A i zgradu B.

Bardakčije 1, 71000 Sarajevo
BOSNA I HERCEGOVINA

Posebna zahvalnost

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO

VLADA

TİKA

Općina Stari Grad
Sarajevo

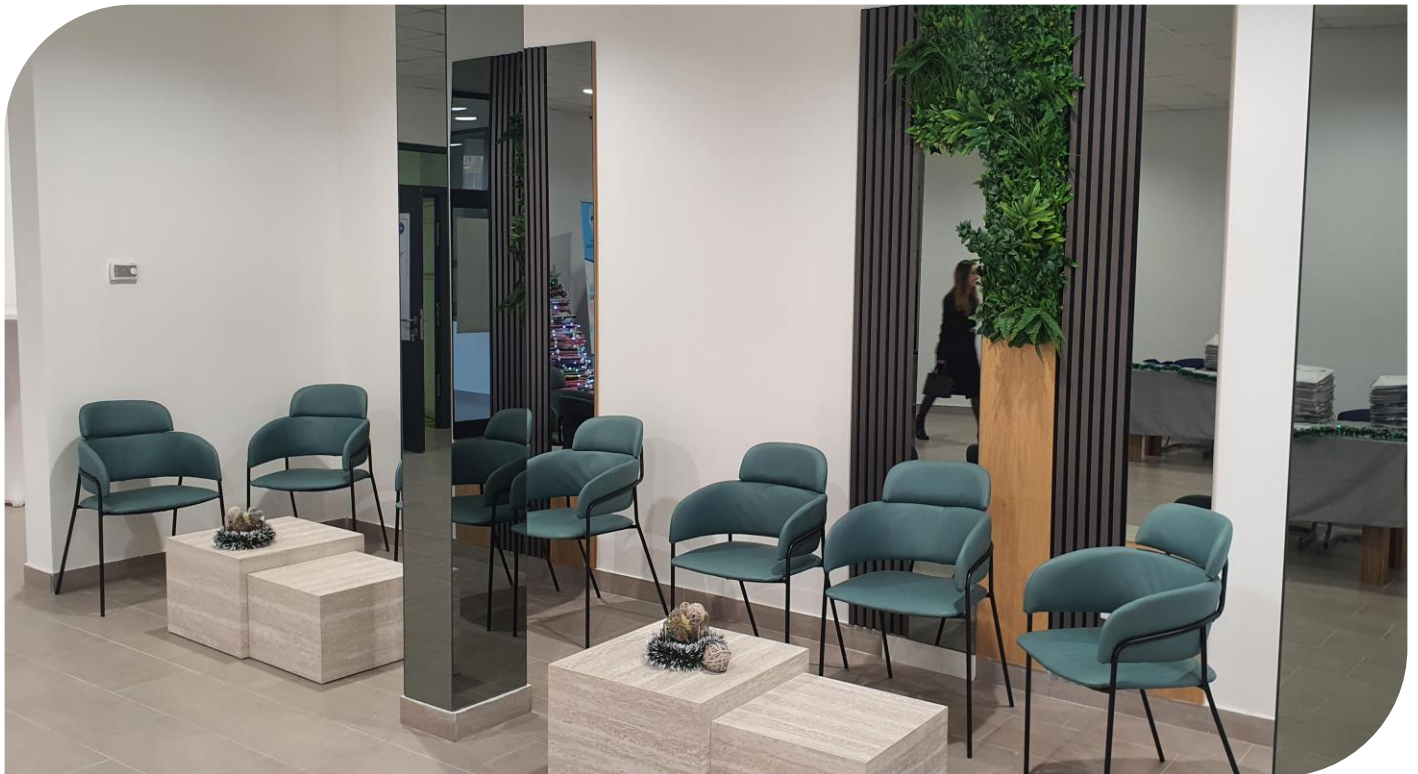
Općina Novi Grad
Sarajevo

Aula Fakulteta

Zidove naše Aule krasi slike projektnih faza rekonstrukcije objekta. Predstavljaju svjedoke i podsjetnike na izazovna vremena.

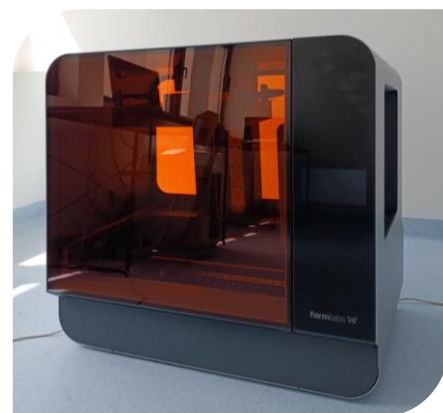

Zgrada A

U zgradi A smješten je **Institut za razvoj zdravstva**, funkcionalno namijenjen za pružanje zdravstvenih usluga, izvođenje praktične nastave i naučno-istraživački rad.

Institut se sastoji od: kabineta za fizikalnu terapiju, kabineta za kineziterapiju, zdravstvenu njegu, babičarstvo, prostora za magnet i kompjuteriziranu tomografiju, nutricionističkog savjetovališta i tri laboratorije: biohemijske, mikrobiološke i laboratorije za kontrolu hrane i vode.

Zgrada B

Zgrada B je namijenjena za izvođenje teoretske nastave. Nastavni dio čini devet učionica, veliki amfiteatar, kongresna sala i druge prostorije namijenjene studentima (biblioteka, čitaonica, prostor za relaksaciju studenata, studentska služba, arhiva, itd.).

Ekološka i društvena osviještenost

Sve prostorije u zgradi Fakulteta usklađene su sa evropskim standardima. Sistem grijanje-hlađenje na principu toplotne pumpe, alternativno grijanje na plin, moderni sistem ventilacije, elektro-sistem na principu struje stalnog napona, vlastiti agregat, čine naš objekat prema energetskej efikasnosti kao zgradu A kategorije. Završen je idejni projekat solarne elektrane snage 23 kW koji će biti instalisana na krovu zgrade B.

Također, ono što je za nas posebno važno je potpuna prilagođenost svih prostorija naše zgrade osobama sa poteškoćama u razvoju.

ENERGIJSKI CERTIFIKAT NESTAMBENE ZGRADE

PODACI O ZGRADI

Naziv zgrade	Univerzitet u Sarajevu-Fakultet zdravstvenih studija		
Vrsta zgrade:	Zgrade namjenjene obrazovanju ☐ nova ☒ postojeća ☐ značajna obnova		
Vlasnik/Investitor:	Univerzitet u Sarajevu		
Adresa:	Studentsko naselje Bjelave, Bardakcije br.1		
Mjesto:	SARAJEVO	Poštanski broj:	71000
K.č. / k.o.:	Sarajevo V / 2400/1		
Korisna grijana površina zgrade Ak [m2]:	3772.61	Faktor oblika zgrade f0[m-1]:	0.32
Bruto zapremina grijanog dijela zgrade Ve [m3]:	14373.470	Godina izgradnje:	0
Mjerodavna meteorološka stanica:	Sarajevo	Godina zadnje značajne obnove:	2024
Klimatska zona:	☒ Zona Sjever ☐ Zona Jug		
Specifična godišnja potrebna energija za grijanje Q"H,nd [kWh/m2god]:	13.590	Referentna vrijednost	14.560
Specifična godišnja isporučena energija E"del [kWh/m2god]:	59.180	Stvarna vrijednost	56.450
Specifična godišnja primarna energija E"prim [kWh/m2god]:	95.510		91.110
Godišnja emisija ugljenika CO2 [t/god]:	166.230		159.000

ENERGIJSKI RAZRED ZGRADE

Relativna specifična godišnja potrebna energija za grijanje
 $Q"H_{nd,rel} = (Q"H_{nd,ref} / Q"H_{nd,dop}) \times 100 [\%]$

Q"H_{nd,rel} = 48.42 %

A+	≤ 30	A+
A	≤ 50	A
B	≤ 100	B
C	≤ 200	C
D	≤ 300	D
E	≤ 375	E
F	≤ 450	F
G	> 450	G

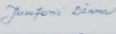
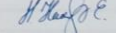
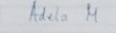
ROK VAŽENJA CERTIFIKATA

Oznaka energijskog certifikata: 8595-2451 Datum izdavanja: 12/12/2024 Datum isteka: 12/12/2034

PODACI O IZDAVAČU ENERGIJSKOG CERTIFIKATA

Ovlašteno lice: PLUS MINUS d.o.o. Sarajevo
Registarski broj ovlaštenog lica: UPI/04-19-495/22
Ime i prezime imenovanog lica: Elvis Hadžikadić
Ime i prezime odgovornog lica u ovlaštenom pravnom licu: Elvis Hadžikadić
Potpis i pečat:

LICA KOJA SU UČESTVOVALA U IZRADI ENERGIJSKOG CERTIFIKATA

Građevinski dio zgrade:	Ovlašteno lice: Džana Jusufović Reg. broj: 0612987186955 Potpis:
Mašinski dio zgrade:	Ovlašteno lice: Elvis Hadžikadić Reg. broj: 2904979172194 Potpis:
Elektroteh. dio zgrade:	Ovlašteno lice: Adela Maksumić Reg. broj: 2409994177187 Potpis:

PODACI O LICU KOJE JE IZVRŠILO ENERGIJSKI AUDIT ZGRADE

Ovlašteno lice: PLUS MINUS DOO SARAJEVO
Registarski broj ovlaštenog lica: UPI/04-19-495/22
Pravnu i krivičnu odgovornost za ulazne podatke korištene pri izradi energijskog certifikata snosi ovlašteno lice koje je izvršilo energijski audit zgrade.

I da, jako važno! Sadimo zelenilo i slavimo različitosti!

Kako do nas?

Naš Fakultet nalazi se u općini Centar, na adresi **Bardakčije broj 1**.

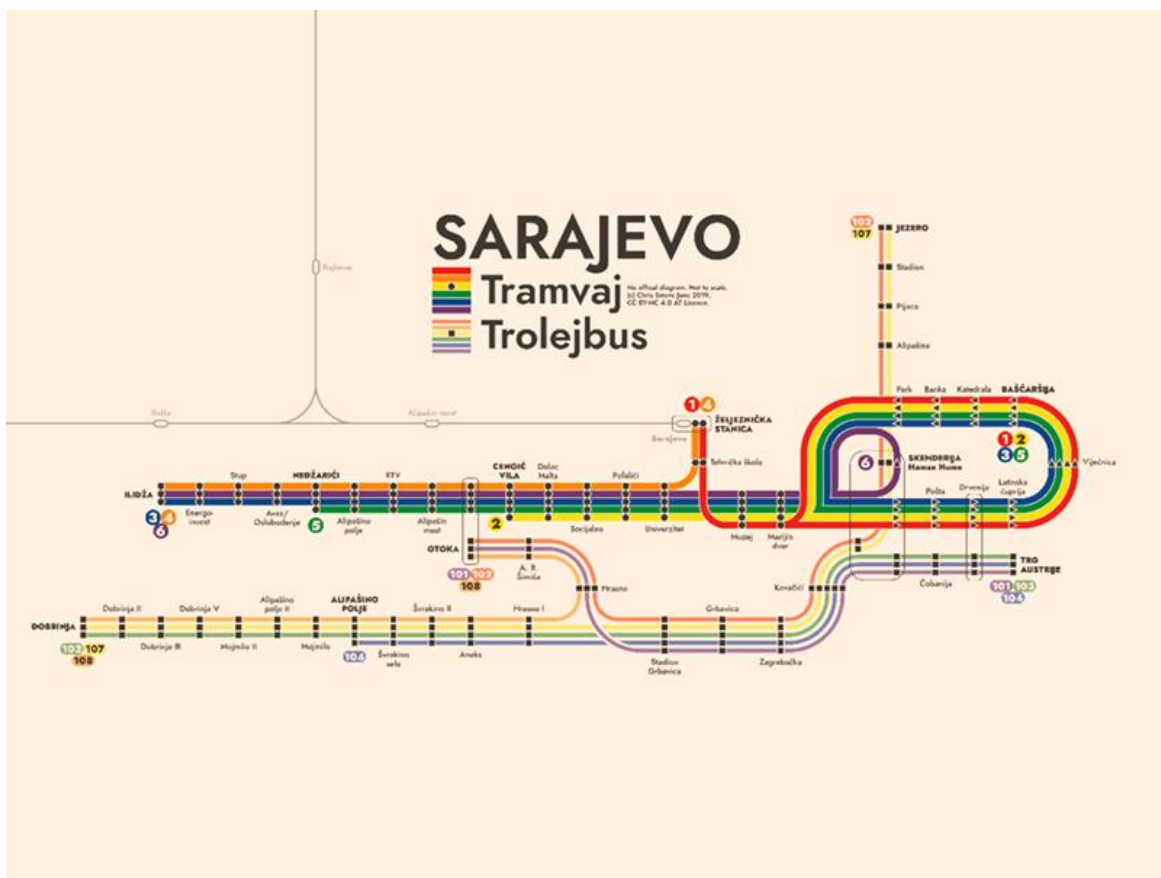
Ukoliko su vam potrebne dodatne informacije, kontaktirajte nas putem:

@ info@fzs.unsa.ba

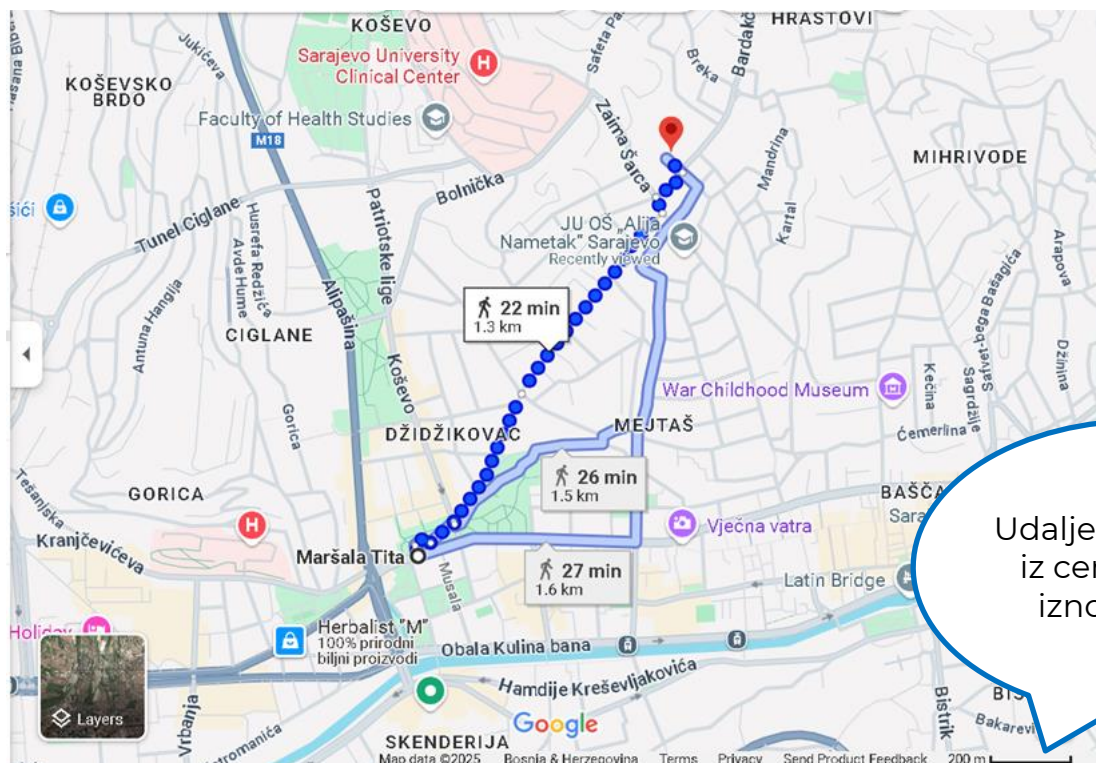
+387 33 569 807

Za sve Vas koji dolazite van Kantona Sarajevo, predlažemo korištenje javnog gradskog prijevoza uz pogodnosti za studente. Također, dostupna je i aplikacija koja omogućava uvid u redove vožnje prevoznika GRAS i Centrotrans, prati kretanje vozila u realnom vremenu i njihov dolazak na određenu stanicu.

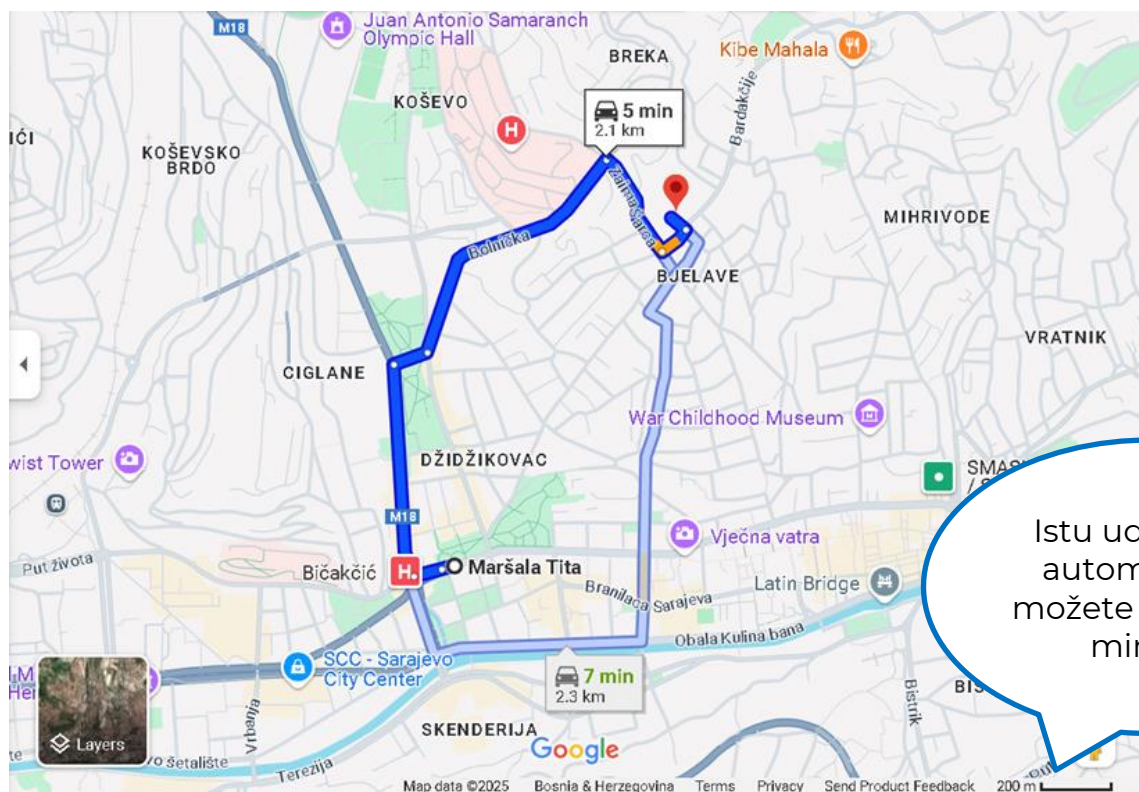
Aplikaciju [Javni prevoz KS](#) možete preuzeti na App store i Google Play.

Kako do nas?

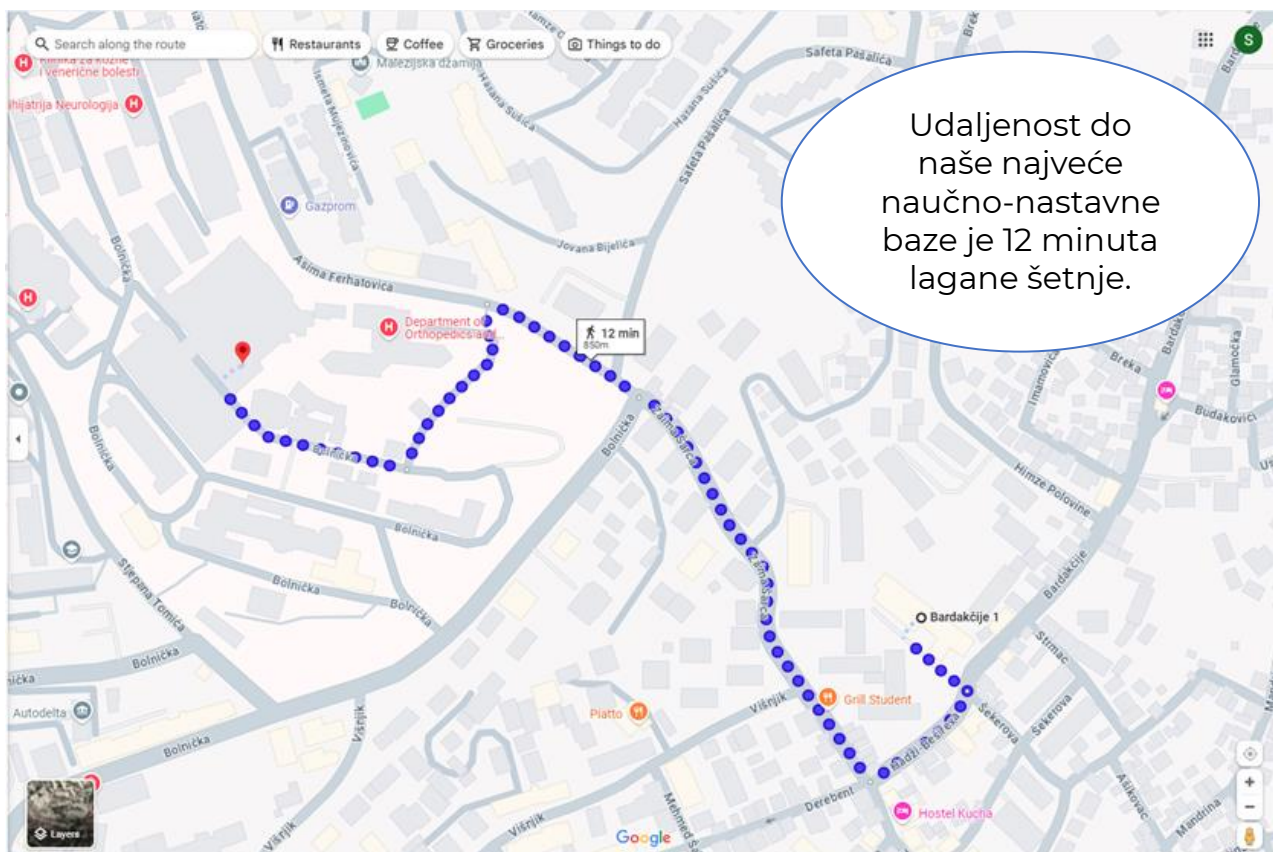

Udaljenost pješice iz centra grada iznosi 1,3 km.

Istu udaljenost automobilom možete preći za 5 minuta.

Kako do nas?

Neka naša lokacija bude Vaša destinacija.

Procedura upisa na I godinu I ciklusa studija

Procedura upisa na I godinu I ciklusa studija

Konkurs za upis studenata u prvu godinu studija uobičajeno se objavljuje sredinom mjeseca juna i dostupan je na službenim web stranicama Univerziteta u Sarajevu (www.unsa.ba) i Fakulteta zdravstvenih studija (www.fzs.unsa.ba), kao i sredstvima javnog informisanja.

Prijava i upis kandidata na Konkurs za upis u prvu godinu studija provodi se isključivo online putem Informacionog sistema **eUNSA** i web stranice www.upisi.unsa.ba nakon registracije na platformu.

Podrška kandidatima osigurana je od Univerzitetskog teleinformatičkog centra putem telefona 033 560 240 ili e-mail adrese upis@unsa.ba. Za dodatna pitanja možete kontaktirati Službu za planiranje nastave i studentska pitanja Fakulteta putem e-mail adrese studentska.sluzba@fzs.unsa.ba.

Pravo učešća na konkursu

Pravo učešća na Konkursu za upis u prvu godinu pod jednakim uslovima imaju:

- državljeni Bosne i Hercegovine i strani državljani sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini,
- kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka priznavanja, odnosno nostrifikacije, utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja,
- kandidati sa završenom četverogodišnjom srednjom školom po međunarodnim programima koji su odobreni od nadležnog ministarstva.

Kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine imaju pravo učešća na Konkursu i prije izvršenog priznavanja odnosno nostrifikacije svjedočanstva o završenom srednjoškolskom obrazovanju u inostranstvu.

Kandidati kojima nije završen postupak nostrifikacije dužni su da prilože **potvrdu o pokrenutom postupku nostrifikacije** u Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Kandidati sa završenom srednjom školom po međunarodnim programima koji su odobreni od nadležnog ministarstva, a čiji se rezultati eksterne provjere znanja objavljuju u augustu ili septembru, mogu se uključiti u postupak za upis.

Procedura upisa na I godinu I ciklusa studija

Potrebna dokumentacija

Podaci o kandidatima koji su srednju školu završili u Kantonu Sarajevo prilikom registracije povezuju se s podacima u sistemu **EMIS**, te su dužni putem sistema dodati Uvjerenje o državljanstvu i izvod iz matične knjige rođenih.

Kandidati koji su završili srednju školu po međunarodnim programima u Kantonu Sarajevo dužni su skenirati i putem sistema za online upis dodati dokumente koji se ne nalaze u sistemu EMIS.

Kandidati koji su srednju školu završili izvan Kantona Sarajevo, kao i kandidati koji su završili srednju školu u Kantonu Sarajevo a ne nalaze se u sistemu EMIS, dužni su skenirati i putem sistema za **online upis** dodati sljedeće originalne dokumente:

- a. svjedočanstva o završenim razredima srednje škole završene u Bosni i Hercegovini u četverogodišnjem trajanju odnosno odgovarajuće priznate dokumente za kandidate koji srednju školu nisu završili u Bosni i Hercegovini (odnosno potvrdu kao dokaz da je postupak priznavanja/ekvivalencije u toku),
- b. diplomu o završenoj srednjoj školi,
- c. izvod iz matične knjige rođenih (original ili ovjerena kopija ne starija od šest mjeseci),
- d. uvjerenje o državljanstvu (original ili ovjerena kopija ne starija od šest mjeseci),
- e. dokumente relevantne za utvrđivanje broja bodova po kriterijima (diplome i certifikate sa relevantnih takmičenja), kao i dokumente relevantne za dokazivanje statusa pripadnosti kategoriji djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i djece bez oba roditelja, dokumente kojima se dokazuje stoprocentni invaliditet,
- f. kandidati koji pripadaju posebnim kategorijama iz Kantona Sarajevo, pored dokaza o pripadnosti posebnoj kategoriji dužni su putem sistema za online upis dodati dokaz o prijavljenom prebivalištu u Kantonu Sarajevo-CIPS potvrda,
- g. strani državljani: dokaz o poznavanju b/h/s jezika ukoliko se prijavljuju na studij koji se izvodi na b/h/s jeziku.

Procedura upisa na I godinu I ciklusa studija

Dalja procedura

Verifikaciju dokumenata, prijem i upis studenata u prvu godinu studija provodi Komisija za prijem i upis studenata koju imenuje Vijeće Fakulteta. **Rangiranje kandidata** i prijem studenata za upis u prvu godinu studija provodi se na osnovu broja osvojenih bodova.

Na Fakultetu zdravstvenih studija boduju se:

- opšti uspjeh,
- uspjeh iz maternjeg jezika (b/h/s),
- uspjeh iz predmeta biologija, hemija i fizika,
- rezultati ostvareni na takmičenjima iz predmeta relevantnih za određeni studij,
- odličan (5,0) uspjeh iz svih nastavnih predmeta i primjerno vladanje u toku cjelokupnog srednjoškolskog obrazovanja.

Preliminarne i konačne liste kandidata objavljuju se na sistemu eUNSA i oglasnoj ploči/web stranici Fakulteta (pod šifrom koju su kandidati dobili prilikom registracije) nakon verifikacije Komisije, na datum utvrđen Konkursom. **Pet dana** od dana objave konačne rang liste, kandidat koji je ostvario pravo na upis obavezan je dostaviti originalne dokumente postavljene na eUNSA, kao i dodatnu upisnu dokumentaciju. Nakon ovih koraka upis je okončan i stičete status **studenta**.

Ukoliko na studijskim programima nisu popunjene upisne kvote otvara se **drugi prijavni rok** krajem mjeseca augusta.

Način studiranja

Redovni studij

Troškove studija snosi Kanton Sarajevo

Redovni samofinansirajući studij

Troškove studija snosi student u skladu s Odlukom Vlade Kantona Sarajevo

Prava i obaveze studenata

Prava i obaveze studenata utvrđena su Zakonom o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22), Statutom Univerziteta u Sarajevu i Pravilima studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij.

Svim budućim studentima sugerišemo da detaljno pročitaju **dokumente** dostupne na: [Prava i obaveze studenata | Univerzitet u Sarajevu](#).

Naučno-nastavne i nastavne baze

Fakultet zdravstvenih studija je opredijeljen prema izvrsnosti u obrazovanju i nauci i razvijanju budućih lidera i stručnjaka u različitim disciplinama zdravstvenih nauka koji će biti oslonac zdravstvenog sistema. Za ostvarenje ovog cilja neohodna je saradnja i učešće u nastavnom procesu osoblja iz zdravstvenih institucija koje u skladu s uređenosti zdravstvenog sistema pripadaju primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Nastavne i naučno-nastavne baze Univerziteta u Sarajevu - Fakulteta zdravstvenih studija u kojima se realizuje dio praktične nastave su:

1. Klinički centar Univerziteta u Sarajevu,
2. JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo,
3. Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo,
4. JU Opća bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš",
5. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo,
6. Zavod za zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo,
7. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Također, Fakultet je uspostavio saradnju s brojnim zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru u kojima se realizuje saradnja kroz potpisane sporazume.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH
INSTITUTE FOR PUBLIC HEALTH FB&H

J.U. ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO KANTONA
SARAJEVO

P.I. INSTITUTE FOR PUBLIC
HEALTH OF CANTON
SARAJEVO

J.U. ZAVOD ZA ZDRAVSTVENU
ZAŠTITU ŽENA I MATERINSTVA
KANTONA SARAJEVO

STUDIJSKI PROGRAMI

FIZIOTERAPIJA

Studijski program **Fizioterapija** nudi sveobuhvatni nastavni plan i program koji se sastoji od teoretske i praktične nastave i kliničke prakse tokom četiri godine studija, koji studente priprema da postanu kvalifikovani **bachelori fizioterapije**.

Matične oblasti studijskog programa Fizioterapija „Kineziologija i kineziterapija“, „Rehabilitacija“ i „Okupaciona terapija“ stavljaju naglasak na teoretsko znanje i praktične vještine u stručnim okruženjima kao što su javne zdravstvene ustanove na primarnom sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite i specifičnim fizioterapijskim ustanovama za procjenu i liječenje različitih koštano-mišićnih problema.

Nastavni plan i program je koncipiran da obezbijedi kontinuirani pristup pacijentima omogućavajući studentima da razviju kritičku misao i vještine neophodne u svakodnevnom radu.

Studijski program Fizioterapija priprema studente da procijene stanje koštano-mišićnog sistema i tretiraju pacijente različitim fizioterapijskim protokolima i rehabilitacionim tehnikama, zasnovanim na dokazima iz prakse i stečenim kliničkim vještinama.

FIZIOTERAPIJA

Uspješnim završetkom studijskog programa Fizioterapija student postaje autonomni zdravstveni radnik sposoban da u okvirima i ingerencijama fizioterapijske profesije samostalno formira programe prevencije stanja i bolesti koštano-mišićnog sistema, analizira i procijeni stanje pacijenta, determiniše plan i program liječenja, planira evaluaciju ostvarenih rezultata liječenja i formira edukativne smjernice za pacijenta.

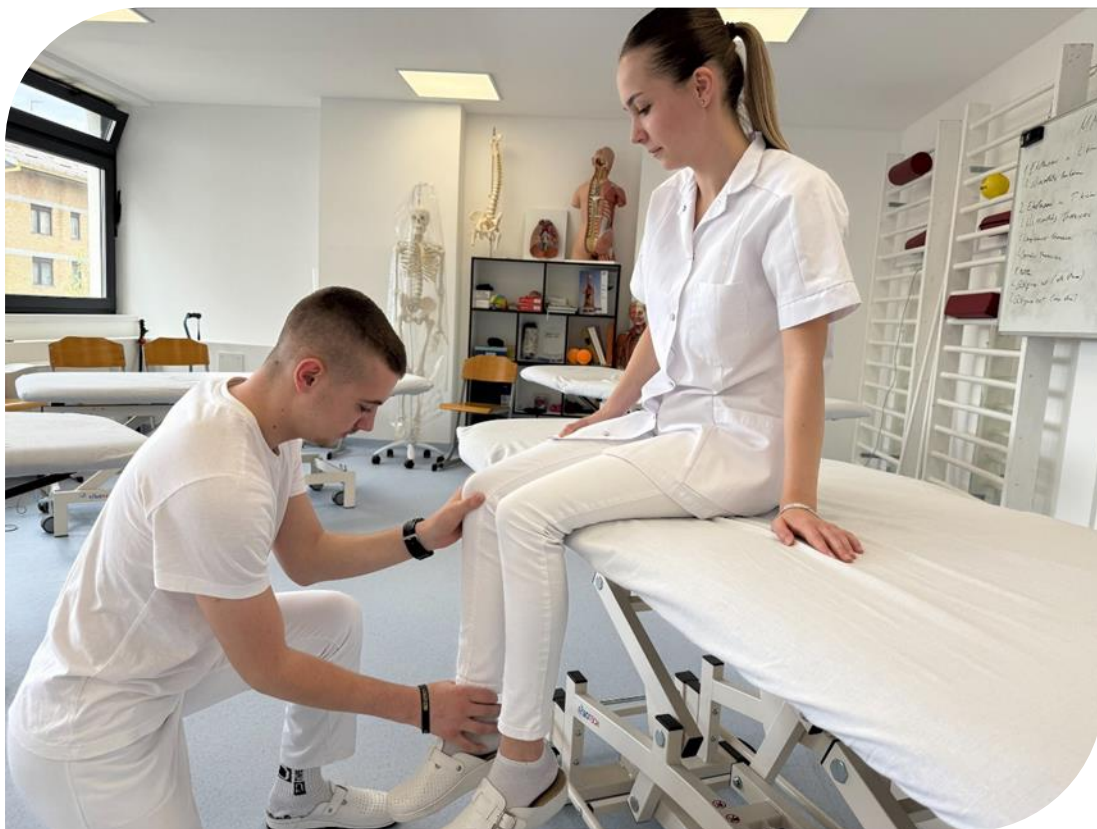

ISHODI UČENJA

Nakon završenog **I ciklusa studija**, studenti razumiju i sposobni su planirati i primjeniti principe i sadržaje programa kineziologije, terapije pokretom, re/habilitacije i okupacione terapije, s ciljem unaprjeđenja i poboljšanja zdravlja.

FIZIOTERAPIJA

RADIOLOŠKE TEHNOLOGIJE

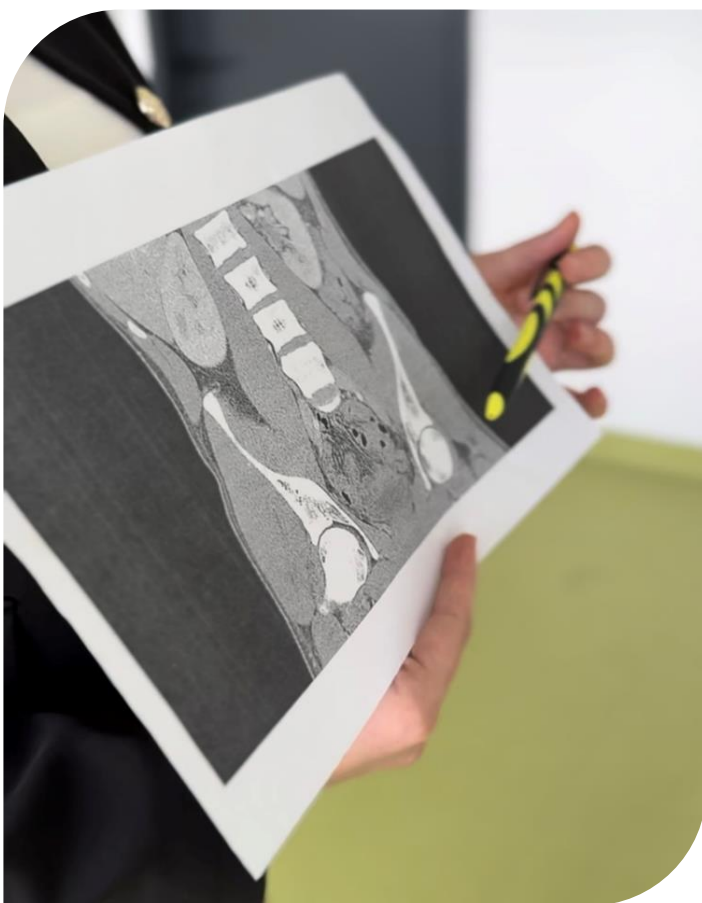
Studijski program **Radiološke tehnologije** obrazuje kompetentne kadrove za rad s konvencionalnim i digitalnim aparatima u **matičnim oblastima** radiodijagnostike, radioterapije i nuklearne medicine.

Stručnjaci iz ove oblasti rade u radiodijagnostici na konvencionalnoj i digitalnoj radiološkoj aparaturi i izrađuju radiološku sliku sa svim jonizirajućim i nejonizirajućim radijacionim energijama koje se koriste u dijagnostičke svrhe. Odgovorni su za evaluaciju kvaliteta dobivenih radioloških snimaka, dostavljanje slika radiologu na interpretaciju i njihovo odgovarajuće pohranjivanje u digitalnoj arhivi.

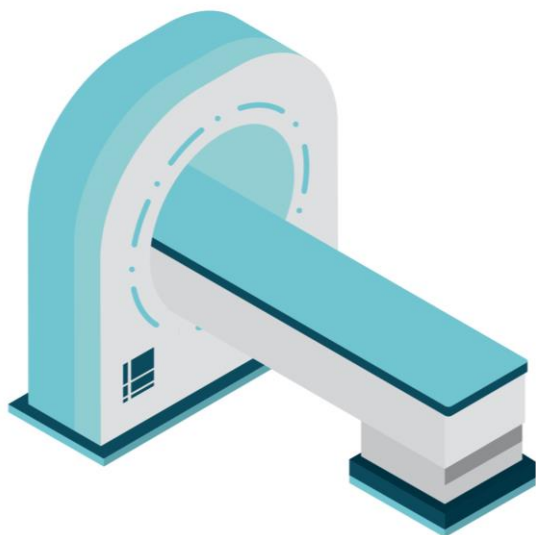
Bachelor radioloških tehnologija u oblasti radioterapije radi na aparatima s otvorenim i zatvorenim izvorima jonizirajućeg zračenja koji se koriste u terapijske svrhe.

Učestvuje u planiranju radioterapije (kompjutersko planiranje zračenja), i izradi individualne zaštite uz strogo vođenje računa o ispravnom pozicioniranju pacijenta i primjeni zadane doze zračenja.

RADIOLOŠKE TEHNOLOGIJE

U toku rada primjenjuje sve zakonske odredbe o zaštiti od štetnog jonizirajućeg zračenja. Od **Bachelora radioloških tehnologija** očekuje se visok stepen savjesnosti i odgovornosti radi lične zaštite i zaštite drugih ljudi od štetnosti jonizujućeg zračenja. U toku rada dužan je uspostaviti komunikaciju sa pacijentom korištenjem raličitih tehnika komunikacije, objašnjavati tok pretrage i postupak koji će primjeniti na pacijentu. Sve faze rada su u skladu s dobrom radiološkom praksom i zakonom.

U oblasti nuklearne medicine radi na aparatima koji registruju i mjere u organizmu pacijenta aplicirane različite doze radioaktivnih izotopa u dijagnostičke i terapijske svrhe. Učestvuje u pripremi pacijenta za tretman sa radiofarmacima, kao i u aplikaciji radiofarmaka pacijentu.

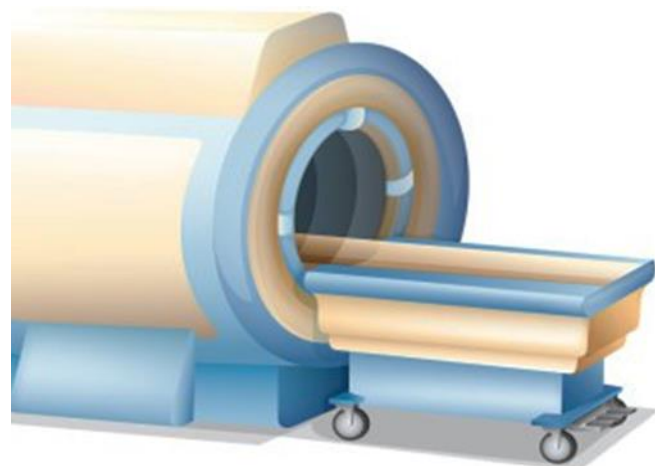
RADIOLOŠKE TEHNOLOGIJE

Bachelor radioloških tehnologija po završetku studija, obzirom na kompetentnost, mogu imati širok dijapazon zaposlenja u ustanovama na svim nivoima zdravstvenog sistema, kao i u vanzdravstveom sektoru.

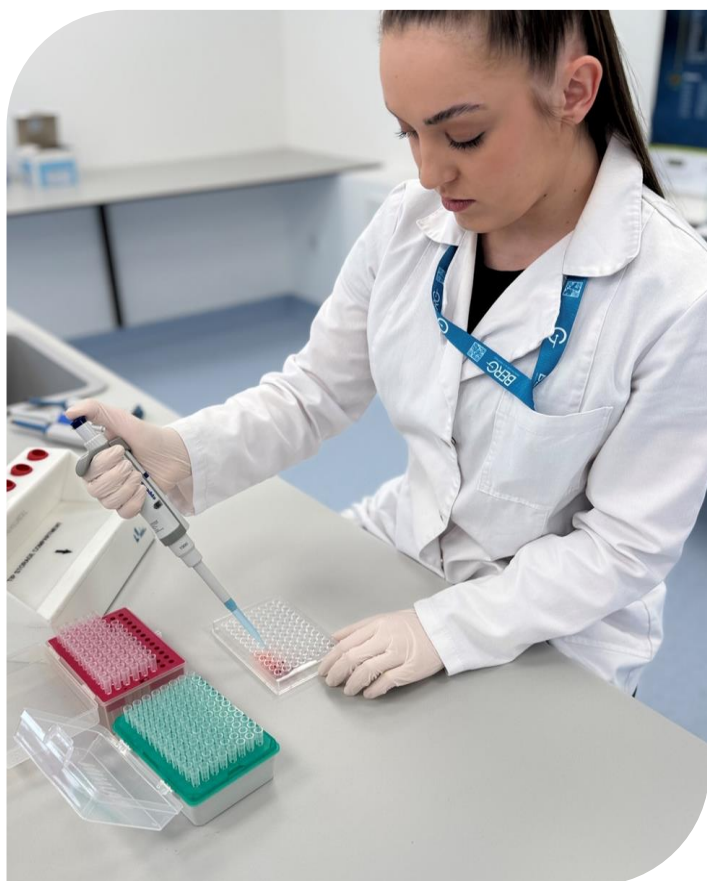
ISHODI UČENJA

Nakon završenog studijskog programa Radiološke tehnologije studenti su sposobni da razumiju i primjenjuju znanja i kompetencije iz oblasti radiodijagnostike, nuklearne medicine i radioterapije. Sposobni su da usvajaju i primjenjuju nove tehnologije, dijagnostičke postupke i procedure s ciljem očuvanja i unaprjeđenja zdravlja.

LABORATORIJSKE TEHNOLOGIJE

Studijski program **Laboratorijske tehnologije** pruža studentima mogućnost stjecanja temeljnih i naprednih znanja, kao i praktičnih vještina kroz pažljivo strukturiran proces obrazovanja. Program studija je usklađen s potrebama tržišta rada na nacionalnom i međunarodnom nivou, osiguravajući kontinuirani napredak u obrazovanju. Savremena medicina, neraskidivo povezana s razvojem nauke i tehnologije, nezamisliva je bez laboratorijske dijagnostike koja čini osnovu za donošenje 80% kliničkih odluka. Uvažavajući značaj i doprinos struke, edukaciji naših studenata posvećujemo posebnu pažnju.

Kroz stjecanje znanja i vještina, studenti razvijaju sposobnost razumijevanja i značenja ključnih koncepata zdravlja, složenih fizioloških i patofizioloških procesa, kao i dijagnostičkih algoritama zasnovanih na referentnim analitičkim metodama, uz strogo pridržavanje principa dobre laboratorijske prakse. Također, program naglašava značaj etičkog i moralnog pristupa u profesiji, upoznavanje s elementima zdravstvenog sistema i metodologijom naučnoistraživačkog rada.

LABORATORIJSKE TEHNOLOGIJE

Sinergijsko djelovanje akademskog osoblja i stručnjaka iz prakse osigurava provođenje kvalitetnog nastavnog procesa utemeljenog na multidisciplinarnosti i interdisciplinarnosti.

Studenti se educiraju kroz teorijski nastavni sadržaj i praktičnu nastavu, koja se odvija u moderno opremljenim laboratorijama na Fakultetu i nastavnim bazama. Na ovaj način omogućeno je izvođenje analitičkih procesa na sva tri nivoa zdravstvene zaštite, uz primjenu najsavremenijih tehnologija.

Studijski program Laboratorijske tehnologije osigurava široka znanja, tehničke i komunikacijske vještine iz **matičnih oblasti**: kliničko hemijskih biohemijskih laboratorijskih tehnologija, morfoloških laboratorijskih tehnologija u hematologiji i citodijagnostici, mikrobioloških i eksperimentalnih laboratorijskih tehnologija, uz poseban akcenat na usvajanje pravila profesionalnog odnosa s pacijentom, ali i kolegama u budućem radnom okruženju.

LABORATORIJSKE TEHNOLOGIJE

Po završetku ovog studijskog programa, studenti stječu akademsku titulu i stručno zvanje **Bachelor laboratorijskih tehnologija**. Kroz četverogodišnje obrazovanje, studenti ovladavaju opštim i specifičnim ishodima učenja, te stiču kompetencije potrebne za uspješno vođenje karijere unutar zdravstvenog sistema i laboratorija različitih specijalističkih grana.

ISHODI UČENJA

U oblasti kliničko hemijske biohemijske laboratorijske tehnologije: studenti stječu znanja o svim fazama laboratorijskog procesa, te utjecaju bioloških i metodoloških faktora na rezultate pretraga. Usvajaju znanja i vještine o automatiziranim sistemima, kontroli kvaliteta, akreditaciji i certifikaciji, te interpretaciji laboratorijskih rezultata. Također, razumiju osnovne dijagnostičke parametare u nutricionizmu i patološkim stanjima povezanim s laboratorijskim pretragama.

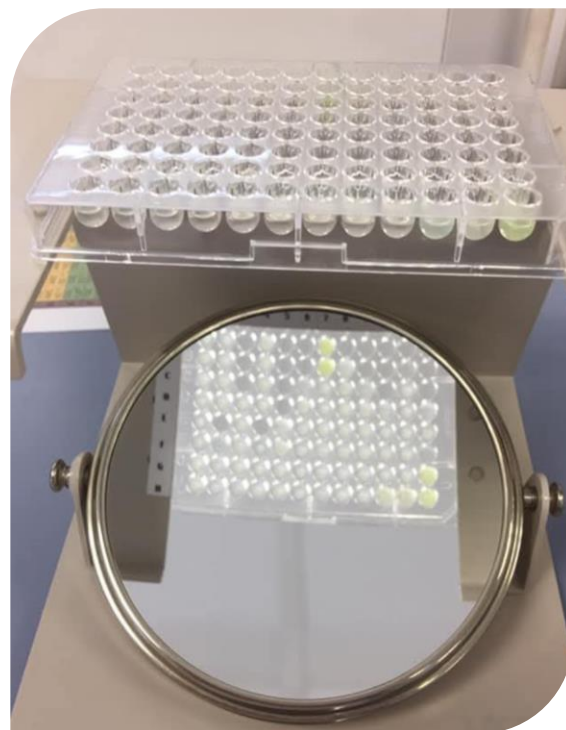
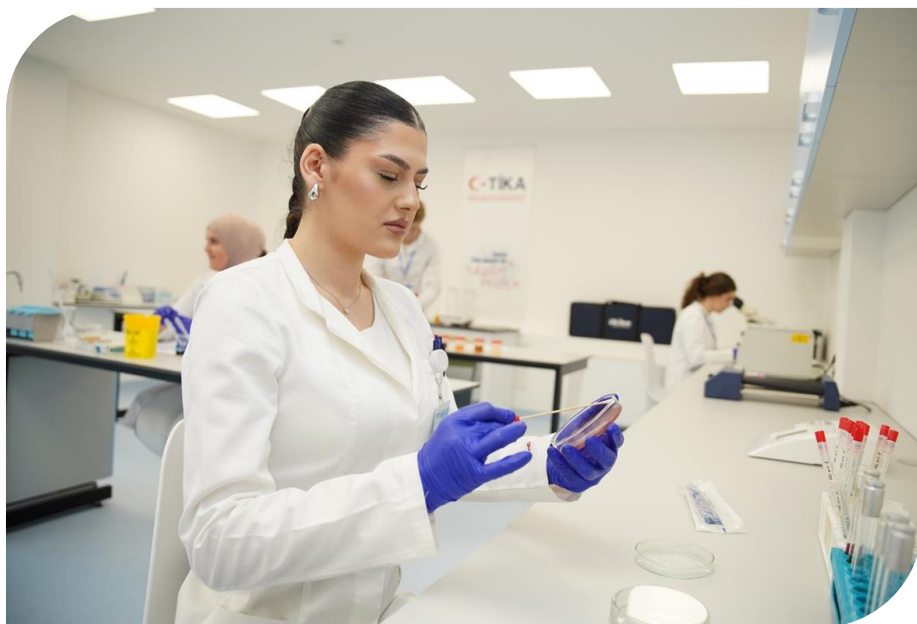
LABORATORIJSKE TEHNOLOGIJE

U oblasti morfoloških tehnologija u hematologiji i citodijagnostici: studenti stječu znanja o funkciji hematopoetskog sistema, koagulaciji, hemostazi i metodama analize ćelijskih elemenata. Također, ovladavaju tehnikama u transfuzijskoj medicini, protočnoj citometriji, dijagnostici imunodeficijencija, malignih bolesti i leukemija, te organizaciji rada u citološkim laboratorijima.

LABORATORIJSKE TEHNOLOGIJE

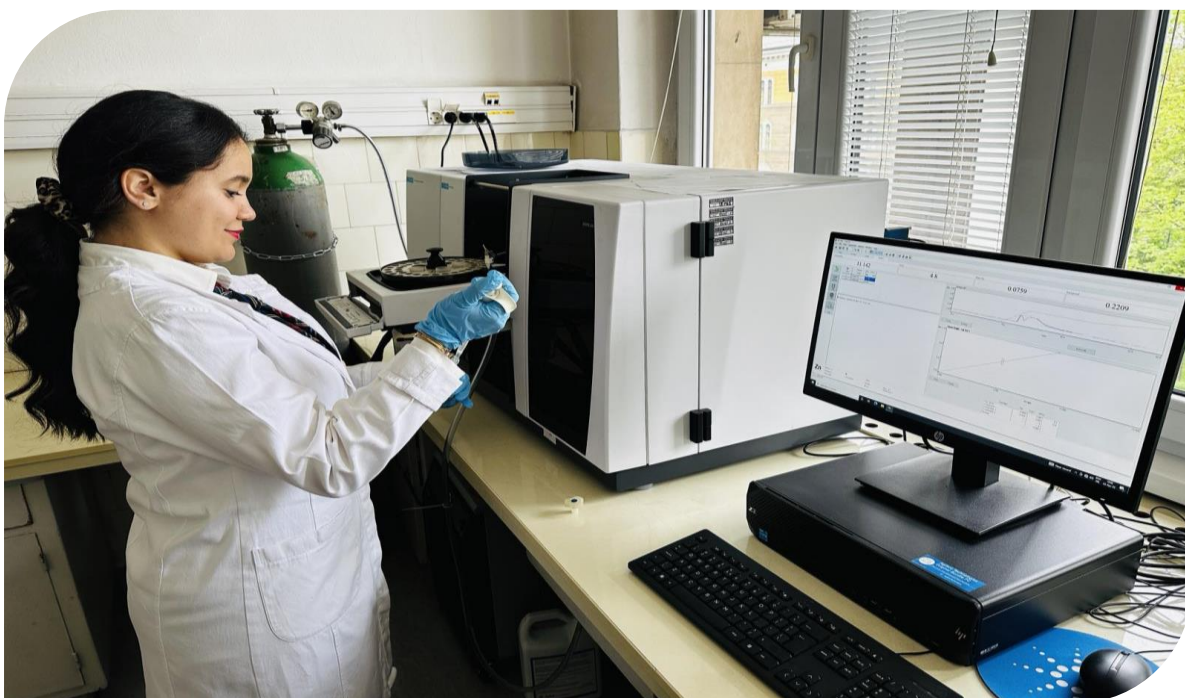
U području eksperimentalnih laboratorijskih tehnologija: studenti usvajaju znanja o procesima u prokariotskim i eukariotskim ćelijama, kao i o molekularnim i genetičkim mehanizmima. Ovladavaju detekcijom genetičkih varijacija, analizom genetičkih predispozicija za oboljenja i biotehnološkom proizvodnjom lijekova, malignih bolesti i leukemija, te organizaciji rada u citološkim laboratorijima. Razumiju primjenu metoda kultivacije ćelija i tkiva u dijagnostici, terapiji i tkivnom inženjerstvu. Osposobljavaju se za dizajn, analizu i optimizaciju laboratorijskih eksperimenata u savremenim molekularno-biološkim laboratorijima.

Oblast mikrobiološke dijagnostike osigurava znanja i vještine o morfologiji, patogenosti mikroorganizama, prevenciji i kontroli zaraznih bolesti. Studenti usvajaju metode obrade bolesničkog materijala, principe mikrobioloških tehnika i dijagnostičke algoritme. Poznaju bolničke patogene, puteve prenosa i mjere kontrole. Osposobljeni su za dijagnostiku bakterijskih, virusnih, gljivičnih i parazitaranih infekcija, kao i za molekularnu dijagnostiku. Proučavaju mikroorganizme u vodi, hrani, vazduhu i okolišu, te metode njihove kontrole i eliminacije.

SANITARNO INŽINERSTVO

Studijski **program Sanitarne inženjerstvo** je zasnovan na principu multidisciplinarnosti sa jasnim ciljem da se omogući studentima sticanje općih i specifičnih znanja, vještina i kompetencija neophodnih za očuvanja i unaprjeđenja zdravlja pojedinca i zajednice kroz prepoznavanje, procjenu, kontrolu i modificiranje faktora životne i radne sredine koji putem različitih medija poput vode, hrane, zraka i tla mogu djelovati na čovjeka i okoliš.

SANITARNO INŽINJERSTVO

Nastavni proces temeljen je na teoretskom i praktičnom radu osposobljavajući studente za proaktivan rad, koordinaciju, praćenje i ocjenu higijensko epidemiološkog stanja u redovnim i vanrednim uslovima, provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dezodoracije, rad u higijensko-epidemiološkim službama i timovima na sprječavanju nastanka i širenja zaraznih bolesti na svim nivoima zdravstvene zaštite, primjenu metoda integrisanog sistema upravljanja čvrstim i tečnim otpadnim materijama u organizacijama javnog i privatnog sektora, kao i poslovima monitoringa, uzorkovanja i ispitivanje senzorskih, fizičko-hemijskih, mikrobioloških i dr. svojstava hrane, predmeta opće uporabe, vode iz individualnih i javnih sistema vodosnabdijevanja, rekreacionih voda, zraka unutrašnjeg i vanjskog okoliša, otpadnih voda, tla i sl.

SANITARNO INŽINJERSTVO

Studenti sanitarnog inženjerstva izučavaju osnovna načela politike sigurnosti hrane temeljene na principu procjene rizika te se osposobljavaju za individualan i timski rad u izradi preduslovnih programa i implementacije sistema sigurnosti hrane kod različitih subjekata u poslovanju s hranom, kao i provođenja sanitarno-inspekcijskog nadzora te sanitarno-zdravstvenog nadzora nad putnicima u međunarodnom prometu i kod pojave emergentnih i reemergentnih zaraznih oboljenja.

Nastavnim planovima omogućava se edukacija studenata u oblasti provođenja nadzora nad mjerama higijensko-tehničke zaštite u građevinskim objektima kroz preventivni sanitarni nadzor nad izgradnjom.

SANITARNO INŽINERSTVO

ISHODI UČENJA

Nakon završenog I ciklusa studija bachelori sanitarnog inženjerstva razumiju i sposobni su planirati i primjenjivati principe i sadržaje iz **oblasti** okolišno zdravlje, upravljanje vodom, hranom i ishranom, te sanitarne inspekcije i metoda sanitarnog nadzora.

ZDRAVSTVENA NJEGA

Studijski program **Zdravstvena njega** obrazuje kompetentne kadrove za obavljanje poslova iz **matičnih oblasti** Zaštita i njega zdravlja pojedinca, Zaštita i njega zdravlja porodice i Zaštita i unaprjeđenje zdravlja zajednice. Studijski program je usklađen sa savremenim evropskim obrazovnim standardima i direktivama 2005/36/EU i 2013/55/EU.

Studenti studijskog programa Zdravstvena njega završetkom studija stiču osam ključnih kompetencija usklađenih sa 2005/36/EU i 2013/55/EU direktivama: profesionalne, pravne i etičke vrijednosti, komunikacija i timski rad, znanja i kognitivne sposobnosti, vještine i sposobnosti u zdravstvenoj njezi, upravljanje u zdravstvenoj njezi, promociju zdravlja, podučavanje i mentorstvo, profesionalni razvoj i istraživanje u sistemu zdravstvene zaštite.

ZDRAVSTVENA NJEGA

U okviru oblasti Zaštita i njega zdravlja pojedinca studenti se osposobljavaju za provođenje promotivno - preventivnih, dijagnostičko - terapijskih i rehabilitacionih procedura u zaštiti zdravlja i njezi reproduktivnog zdravlja, zdravlja djece, zdravlja odraslih, zdravlja lica treće životne dobi, mentalnog zdravlja, urgentnih stanja, tretmana bola, palijativnoj njezi u terminalnim stanjima u institucionalnim i vaninstitucionalnim uslovima.

U okviru oblasti Zaštita i unaprjeđenje zdravlja zajednice studenti se osposobljavaju za evaluaciju i ocjenu zdravstvenih potreba zajednice uz primjenu principa i prakse primarne zdravstvene zaštite za unaprjeđenje zdravlja zajednice.

ZDRAVSTVENA NJEGA

Cilj studijskog programa Zdravstvena njega je obrazovanje zdravstvenih profesionalaca koji će kroz znanje, humanost i profesionalnu etiku doprinosti unaprjeđenju zdravlja i kvaliteta života pojedinaca i zajednice, u skladu sa zahtjevima savremene prakse i međunarodnih standarda.

ZDRAVSTVENA NJEGA

ISHODI UČENJA

Diplomirani studenti studija Zdravstvene njege osposobljeni su da razumiju i primjenjuju stečena znanja, vještine i kompetencije za planiranje i provođenje zdravstvene njege, procjenu rizika, edukaciju pojedinca, porodice i zajednice, provođenje dijagnostičko-terapijskih i rehabilitacionih procedura, te učestvovanje u javnozdravstvenim programima.

Također su osposobljeni za praćenje zdravstvenog stanja zajednice uz provođenje mjera za unaprjeđenje kvaliteta života i zdravstvene sigurnosti stanovništva.

BABIČARSTVO/PRIMALJSTVO

U skladu sa strateškim opredjeljenjima Univerziteta u Sarajevu i europskim standardima obrazovanja, Fakultet zdravstvenih studija pokrenuo je studijski program **Babičarstvo/Primaljstvo**, usklađen s EU Direktivom 2005/36/EC za regulirane profesije. Program je osmišljen kako bi odgovorio na potrebe društva i tržišta rada, obrazujući visokoobrazovane i kompetentne babice/primalje..

Temelji se na preporukama Svjetske zdravstvene organizacije, smjernicama Međunarodne konfederacije primalja/babica, principima Bolonjske deklaracije, te zahtjevima suvremenog zdravstvenog sistema. Program uključuje teoretsku i praktičnu nastavu iz općih i specifičnih predmeta, uz stručno vođeno kliničko osposobljavanje.

BABIČARSTVO/PRIMALJSTVO

Cilj studija je omogućiti studentima stjecanje znanja i vještina za samostalno vođenje trudnoće i porođaja, prepoznavanje patoloških stanja te pružanje sveobuhvatne njege ženama i novorođenčadi. Babice/primalje imaju važnu ulogu u edukaciji žena, obitelji i zajednice, kao i u promociji zdravlja.

BABIČARSTVO/PRIMALJSTVO

ISHODI UČENJA

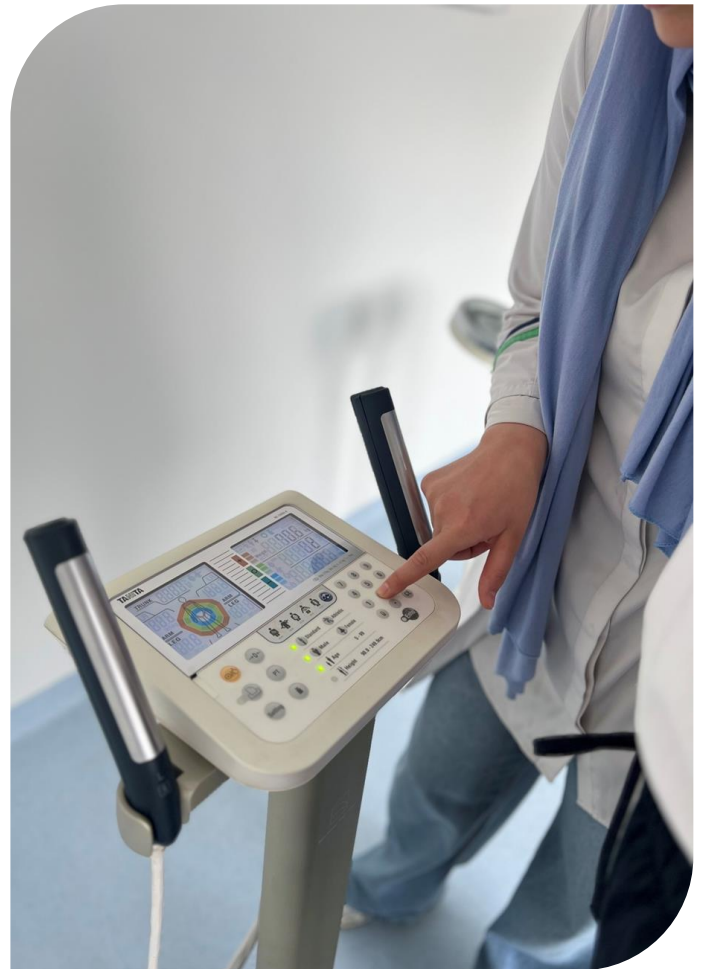
obuhvaćaju sposobnost rješavanja složenih problema, integraciju znanja, etičko postupanje, razvijenu komunikaciju i visok stupanj samostalnog učenja. Program potiče razvoj naprednih kliničkih vještina, donošenje odluka temeljenih na dokazima i spremnost za rad u globalnom kontekstu zdravstvene zaštite.

Po završetku studija, studenti su spremni za tržište rada kao stručnjaci priznati kako u Bosni i Hercegovini, tako i širom Europe..

ZDRAVSTVENI NUTRICIONIZAM I DIJETETIKA

Polazeći od strateških razvojnih opredjeljenja Univerziteta u Sarajevu, Fakultet zdravstvenih studija je pravovremeno prepoznao složene i dinamične društvene, demografske i naučne izazove savremenog doba, te jasno definisao svoju misiju kroz kreiranje studijskog programa **Zdravstveni nutricionizam i dijetetika**, koji pruža odgovore na jasne potrebe šire društvene zajednice, ističući ulogu ishrane u očuvanju, unapređenju, te zaštite javnog zdravlja.

Kao odgovor na sve značajniju potrebu za razvojem zdravstvenih profesionalaca koji posjeduju visok stepen teorijskih i praktičnih znanja u kontekstu pravilne prehrane sa posebnim fokusom na prevenciju oboljenja, te primjenu suportivnog nutritivnog modela za različita zdravstvena stanja i oboljenja, razvijen je studijski program „Zdravstveni nutricionizam i dijetetika“, utemeljen na principima integrativnih i savremeno orijentisanih edukativnih programa.

ZDRAVSTVENI NUTRICIONIZAM I DIJETETIKA

Predloženi obavezni i izborni predmeti usklađeni sa European Qualifications Framework (EQF), The European Federation of the Associations of Dietitians (EFAD), European Dietetic Competences (EFAD; 2018) sa svih šest domena: zdravstveni profesionalizam, temeljno znanje o ishrani, dijetetski proces i vještine zaključivanja, dijetetika zasnovana na dokazima, nezavisnost, odgovornost i kvaliteta u dijetetskoj praksi i vještine komunikacije, odnosa i partnerstva u praksi omogućavaju studentima akademsku izvrsnost i profesionalnu relevantnost, te visok stepen međunarodne mobilnosti i konkurentnost na tržištu rada, osobito u kontekstu kontinuiranog stručnog usavršavanja na brojnim uglednim evropskim univerzitetima i institucijama.

ZDRAVSTVENI NUTRICIONIZAM I DIJETETIKA

Po završetku studijskog programa, **bachelor Zdravstvenog nutricionizma i dijetetike**, bit će osposobljen za samostalno, odgovorno i profesionalno djelovanje u zdravstvenim sektorima koji obuhvataju prevenciju i unaprjeđenje zdravlja, te planiranje i implementiranje ishrane u skladu sa smjernicama i saznanjima utemeljenim na naučnim dokazima.

Kompetencije i vještine, stečene tokom studija, osiguravaju profesionalni angažman u institucijama javnog zdravstva, savjetovalištim, ambulantama, bolnicama i kliničkim centrima, kolektivnim smještajima za predškolski uzrast i lica treće životne dobi, sportskim zavodima i fitness centrima, obrazovnim institucijama, usmjeren na procjenu nutritivnog statusa, planiranje i evaluiranje preporučenih nutritivnih intervencija prilagođenih potrebama bolesnika ili populacione skupine.

ZDRAVSTVENI NUTRICIONIZAM I DIJETETIKA

ISHODI UČENJA

Integriranjem multidisciplinarnih znanja iz oblasti prehrane, javnog zdravlja i upravljanja prehrambenim sistemima, bachelor Zdravstvenog nutricionizma i dijetetike je kvalifikovan za procjenu nutritivnih potreba pojedinaca i populacionih skupina, te za planiranje, implementaciju i evaluaciju nutritivnih intervencija u svrhu očuvanja i unapređenje zdravlja.

ZDRAVSTVENI NUTRICIONIZAM I DIJETETIKA

ISHODI UČENJA

Koristeći naučno utemeljene metode za analizu prehrambenih navika, nutritivnog statusa i faktora koji utiču na izbor hrane, uz osiguranje dostupnosti sigurne, kulturološki prikladne i nutritivno adekvatne ishrane, osigurava optimalnu nutritivnu podršku, te doprinosi unapređenju javnog zdravlja putem edukacije, nadzora i razvoja održivih nutritivnih smjernica na individualnom i populacionom nivou.

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

Internacionalizacija nastavnih planova i programa na svih sedam studijskih programa koje Fakultet zdravstvenih studija nudi, osigurana je kroz harmonizaciju sa evropskim direktivama o priznavanju kvalifikacija, te aktivno učešće u programima razmjene studenata i akademskog osoblja u programima poput Erasmus+, Mevlana i CEEPUS.

Fakultet također ima razvijenu saradnju sa univerzitetima u regionu i Evropskoj uniji, što omogućava studentima sticanje iskustava na međunarodnim univerzitetima i izlaganje novim znanjima i praksama. Na taj način studenti se pripremaju za rad u međunarodnom kontekstu i razvijaju važne međukulturne kompetencije.

Nastavnici i saradnici na Univerzitetu u Sarajevu - Fakultetu zdravstvenih studija kontinuirano motivišu studente svih studijskih programa na mobilnost jer upravo ovakva iskustva otvaraju vrata novim znanjima, stručnim usavršavanjima, ali jednako su i odlična platforma za umrežavanje sa drugim kolegama te upoznavanje kulturno-historijskih znamenitosti zemalja u koje studenti odlaze. Mobilnost studenata značajno doprinosi ličnom i profesionalnom razvoju.

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

“

“...Erasmus+ nije samo akademska prilika – to je životna avantura koja vas mijenja i obogaćuje na bezbroj načina. Naš savjet svim kolegama studentima je: ne bojte se novih izazova jer se najljepše stvari dešavaju van zone komfora. Erasmus je jedinstvena prilika za rast i razvoj koju ne bi treba propustiti...”

Iskustvo studentica studijskog programa Zdravstvena njega sa Erasmus+ razmjene u sklopu stručne prakse, koju su provele na Univerzitetu Južne Češke u Češkim Budějovicama, na Fakultetu zdravstvenih i socijalnih nauka.

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

„...imali smo priliku upoznati i slušati izvrsne predavače iz Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine i Škotske. Laboratorijske vježbe obavljali smo u moderno opremljenim laboratorijama gdje smo upotpunili i proširili naša znanja i vještine te stekli nova iskustva u ovoj oblasti. Zaposlenici Fakulteta zdravstvenih nauka u Ljubljani bili su na rapolaganju za sve nas, pomagali nam i sa svima smo imali lijepu saradnju. Sjajno smo se družile sa studentima iz regije i drugih zemalja te smo pored nastavnih aktivnosti imali dovoljno slobodnog vremena za upoznati kulturnu baštinu i turističke atrakcije grada Ljubljane....”

Iskustvo studentica studijskog programa Sanitarно inžinjerstvo sa ljetne škole „Summer school Hazardous substances“ u okviru CEEPUS mreže, čiji je domaćin bio Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Ljubljani.

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

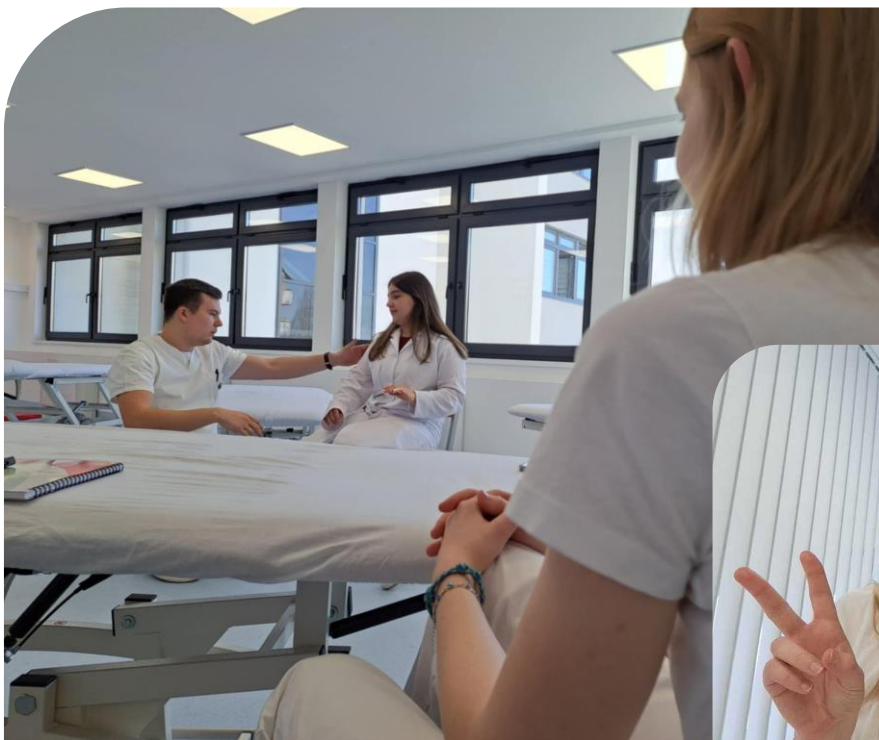

„Imali smo privilegiju da provedemo dva mjeseca na Erasmus Internship razmjeni studenata na Univerzitetu Južne Češke u gradu Češke Budejovice, u Češkoj Republici.

... osim stručnog usavršavanja, Erasmus+ program nam je omogućio putovanja u druge gradove i države, upoznavanje studenata iz različitih dijelova svijeta, proširivanje vidika te upoznavanje novih kultura i jezika. Ovo iskustvo ostavilo je na nas neizbrisiv trag i obogatilo nas na svakom nivou – profesionalno, akademski i lično.“

Iskustvo studenata/ica studijskog programa Fizioterapija sa Erasmus+ programa na University of South Bohemia in Češke Budejovice 2025. godine.

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

*Posebno nam je važno
mišljenje stranih
studenata kakve
impresije nose iz našeg
grada!*

„Spending two-month Erasmus internship in Sarajevo at Faculty of Health Studies was an unforgettable experience. From the very beginning, we felt welcomed by the people and inspired by the city’s unique mix of cultures and history. During our internship, we had the chance to grow both professionally and personally. We worked with great teams of physiotherapists, learned new skills, and discovered how different work environments can be. Outside of work, we explored Sarajevo’s beautiful streets, tasted delicious food, and enjoyed the warm hospitality. This internship not only helped us gain experience in our field but also gave us memories and friendships that we will always cherish.

We are truly grateful for the opportunity to be part of this vibrant city.“

Students of Physiotherapy from University of South Bohemia, Faculty of Health and Social Sciences, České Budějovice

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

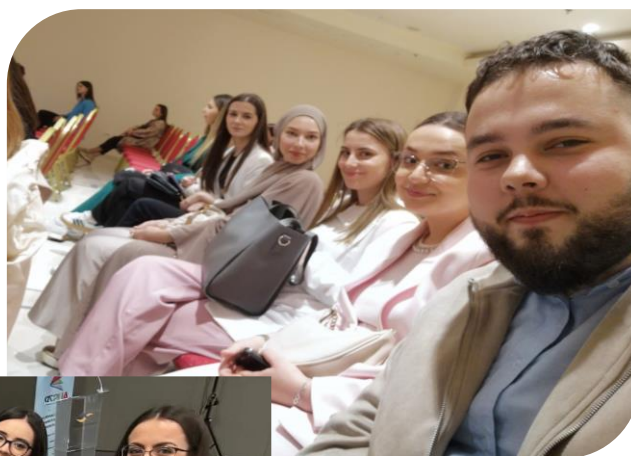
Cijeneći važnost učešća studenata na domaćim i međunarodnim kongresima, simpozijima i drugim naučnim i stručnim skupovima, nastavnici i saradnici na Fakultetu zdravstvenih studija kontinuirano motivišu studente na aktivni i pasivni angažman kroz zajedničko djelovanje, pripremu, prezentiranje i objavljivanje radova kao i učešća u radu odbora. Studentske naučne i stručne manifestacije predstavljaju mjesto susreta mladih, mjesto razmjene ideja, učenja, sticanja novih iskustava te izgradnje mreže kontakata koja će im zaisigurno koristiti u budućnosti. Angažman studenata dobra je prilika za dalji put u određenim sferama interesovanja i može doprinijeti daljem razvoju i napretku studenata u raznim profesionalnim oblastima.

*Posebno smo ponosni na
aktivizam naših
studenata!*

*A neka o ostatku naše
saradnje govori mali dio
galerije ...*

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

MOBILNOST I STUDENTSKI AKTIVIZAM

I na kraju ...

Zahvaljujemo se našim studentima na aktivnom angažmanu tokom studiranja i stvaranju zajedničkih lijepih uspomena.

Našim budućim studentima želimo dobrodošlicu i uspješan studij. Put na Fakultetu često neće biti lagan, ali dolazak do cilja vrijedi svakog koraka!

Kreirajmo zajedno bolju budućnost!

Kolektiv Fakulteta zdravstvenih studija

DOBRO NAM DOŠLI!

Sarajevo, 2025. godine